

CRÒNICA EL CICLE LITERARI "SANDÀLIES D'ESCUMA" DE L'ESPAI D'ART ALJUB HA CONVIDAT LES DUES DARRERES SETMANES ELS ESCRITORS TONI POU I ÀNGEL BURGAS PER PRESEN

Ciència, narrativa i lect

Montse Boher | FIGUERES

En el marc del cicle literari "Sandàlies d'escuma", inaugurat el mes passat amb la presència de Vicenç Pagès Jordà, l'Espai Aljub de la Sabateria Falgarona de Figueres ha acollit durant aquest abril les presentacions de dos llibres escrits en català de recent publicació: *On el dia dorm amb els ulls oberts* de Toni Pou, i *L'edat del despertar* d'Àngel Burgas.

TONI POU. El passat dissabte 14 d'abril, l'escriptor i científic Toni Pou va presentar l'obra editada per Empúries *On el dia dorm amb els ulls oberts*, que el 2011 va rebre el Premi Godó de Periodisme d'Investigació i Reporterisme. Aixoplugades de la pluja sota la volta empedrada de l'Aljub, una vintena de persones van descobrir, seguint les explicacions de Pou, alguns dels misteris naturals i històrics ocults en la gelor del pol Nord.

UN VIATGE A L'ÀRTIC CANADENC. El llibre narra el viatge que l'any 2008 Toni Pou va realitzar a l'Àrtic canadenc, en ser seleccionat per la Federació Mundial de Periodistes Científics per fer una estada a bord de l'Amundsen, un vaixell trencaglaç dedicat a la recerca científica.

Tal com l'autor va explicar, "facilitar la presència de periodistes a l'Amundsen era una de les línies estratègiques de l'Any Polar Internacional 2007-2008", un programa que tenia per objectiu fomentar la investigació científica de les regions polars i la divulgació dels seus resultats.

L'IMPACTE DEL CANVI CLIMÀTIC. Moltes de les investigacions realitzades pels equips científics de l'Amundsen estaven orientades a avaluar l'impacte del canvi climàtic al pol Nord mitjançant l'estudi de l'ecosistema de l'Oceà Àrtic. "El desgel progressiu del casquet polar pot tenir múltiples repercussions sobre l'ecosistema

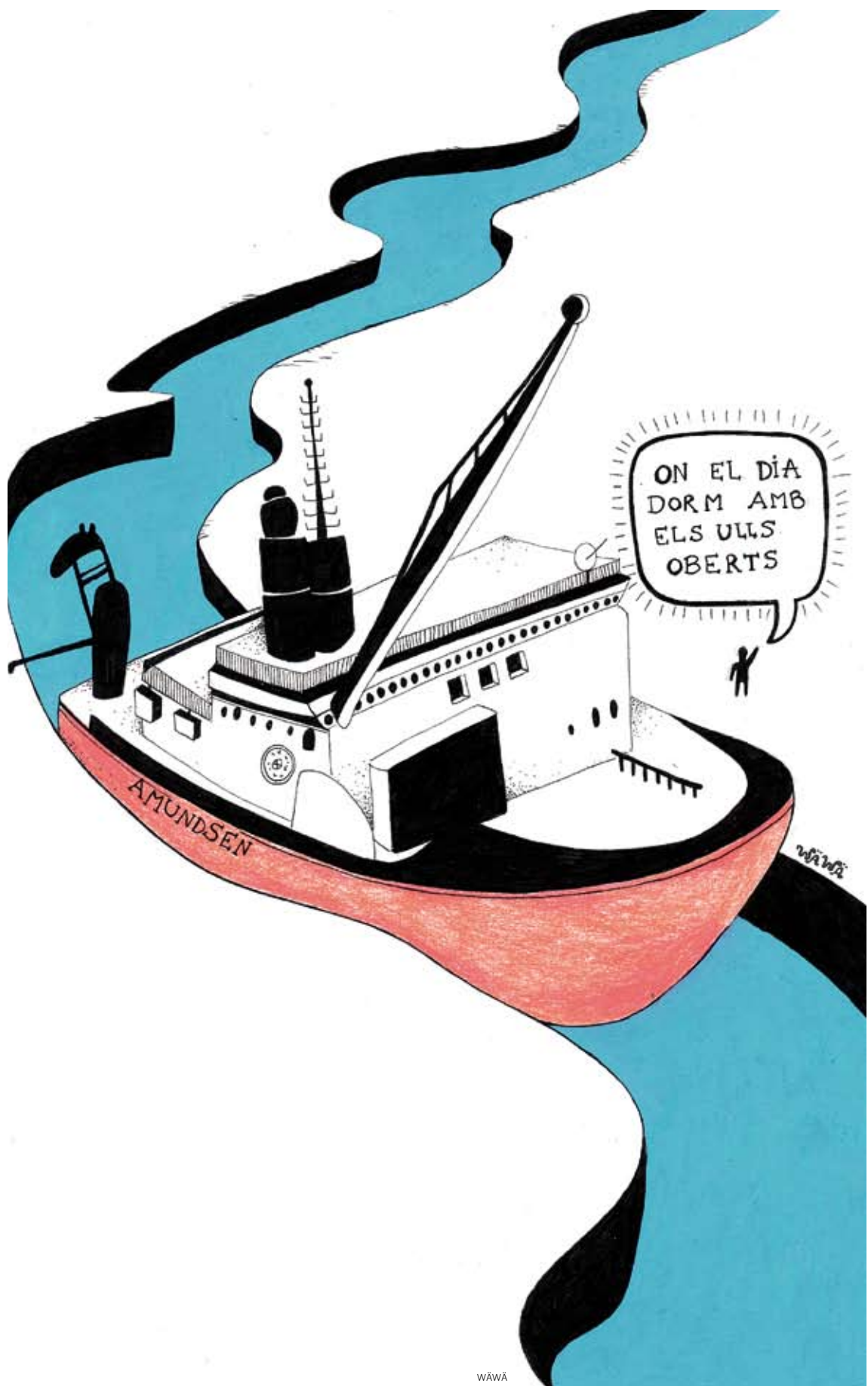
àrtic i, també, pot produir efectes d'escala global; per exemple, podria alterar les corrents marines que contribueixen a regular els climes del planeta", va explicar Pou. Per tal d'efectuar aquesta anàlisi global, al vaixell hi havia investigadors formats i especialitzats en diverses disciplines: biòlegs, químics, oceanògrafs, físics, etc.

LES PERIPÈCIES POLARS. A més de narrar la seva experiència i descriure algunes de les investigacions que es realitzen a bord de l'Amundsen, Pou amenitza el llibre *On el dia dorm...* amb el relat d'algunes de les expedicions polars dutes a terme durant el segle XIX i principis del XX. Èpiques i, sovint quimèriques, la història a vegades tràgica d'aquests exploradors valerosos va fascinar el públic de l'Aljub; especialment sorprès amb el cas d'uns expedicionaris que van intentar arribar al pol Nord amb globus aerostàtic.

→ **AVENTURES A L'ÀRTIC**

TONI POU VA NARRAR ALGUNES DE LES SEVES VIVÈNCIES AL POL NORD

LA CIÈNCIA COM A PLAER ESTÈTIC. La trobada va cloure amb una reflexió de l'autor sobre el vincle entre coneixement científic i plaer estètic. Toni Pou va defensar la ciència com una expressió més de la cultura: "El fet que una fórmula matemàtica, que una llei física com ara la llei de la gravetat, pugui explicar de manera sintètica la causa de fenòmens aparentment inconnexos, conté una capacitat d'emocionar estèticament similar a la que pot contenir una obra artística."

Toni Pou

■ Nascut al Masnou, es va llicenciar en física i va estudiar teoria literària. Després d'acabar els seus estudis, va fer diversos viatges i va desenvolupar diferents activitats professionals: des de submarinista a Malàisia, fins a entrenador en olimpíades de física i matemàtiques, passant per escriptor d'enciclopèdies. Ha col·laborat amb diverses editorials, mitjans de comunica-

ció i centres educatius, com ara el Cosmocaixa, El Temps, AraCiència, MacGraw-Hill, Eureka, Avui, etc. Darrerament, la seva activitat professional està centrada en el sector editorial, en la divulgació científica i en la creació literària. Per saber o llegir més coses d'aquest autor, es pot consultar la pàgina web www.tonipou.com i el bloc tonipou.wordpress.com.

La reflexió

■ La valentia requerida per atrevir-se a saber és molt menys extrema i èpica que la que van necessitar els primers exploradors del pol Nord; les peripècies terribles dels quals Toni Pou descriu de manera fascinant. Tanmateix, no per això s'ha de menystenir aquest coratge menor. Cal ser valent per afrontar la lleu basarda que el llenguatge científic provoca a aquells qui el vam deixar de banda a

l'institut o a l'escola. Cal plantar cara a aquest mur que a vegades sembla infranquejable per tal de descobrir-hi la gran quantitat de finestres que ens estem perdent. On el dia dorm amb els ulls oberts és una mà amiga que, en aquest sentit, ens ajuda a transformar les pedres en vidre. La reflexió completa es pot llegir al "Racó de lectura" de la pàgina: www.montseboher.com.

TAR ELS SEUS LLIBRES

ectura juvenil a l'Aljub

El divendres 20 d'abril, una quarantena de persones es van tornar a aplegar a l'Espai d'Art Aljub per assistir a la presentació del darrer llibre publicat per l'escriptor figuerenc Àngel Burgas i editat per La Galera *L'edat del despertar. El tercer trimestre del club de la cistella*.

EL DARRER VOLUM D'UNA SAGA. *L'edat del despertar* és el tercer volum de la trilogia *El club de la cistella* i la continuació narrativa de la saga que va començar el 2002 amb la publicació del llibre *L'anticlub*, el primer llibre de narrativa juvenil publicat per Àngel Burgas. "Si *L'anticlub* és la història d'un grup cohesionat, amb uns propòsits clars (lluitar contra les injustícies al seu institut), *El club de la cistella* narra la història d'un grup de nois i noies units exclusivament per la raresa, pel fet de ser els frikis o els marginats del centre. De fet, es tracta d'un col·lectiu amb tan poca entitat que ni tan sols es posen els noms ells ma-

→ **ESCRIURE SOBRE JOVES**

ÀNGEL BURGAS VA PRESENTAR EL TERCER VOLUM DE LA SAGA DEL 'CLUB DE LA CISTELLA'

→ **LECTURA DRAMATITZADA**

ES VAN LLEGIR PASSATGES DEL LLIBRE AMB LA PRESENCIA DE L'ACTRIU GLORIA CRISTINA

teixos, ho fan els altres companys en to pejoratiu i els anomenen el "Club de la cistella" perquè a l'hora d'esbarjo es reuneixen sota la cistella de bàsquet.

IDENTIFICACIÓ AMB ELS PERSONATGES. Les aventures de la Martina, la protagonista de *L'edat del despertar* i els seus companys, busquen reflectir la forma de mirar les vicissituds dels adolescents catalans d'avui en dia. Fruit de la seva experiència com a docent d'arts visuals en educació secundària, Àngel Burgas ha pogut connectar de manera magistral amb el món dels joves i construir, d'aquesta manera, un univers de ficció que actua com a mirall de les seves inquietuds i emocions.

L'EQUILIBRI ENTRE PROXIMITAT I RIGOR. Un dels aspectes que va remarcar Burgas va ser la importància de trobar un equilibri entre la recerca de proximitat amb

EL POL NORD. Una imatge del casquet polar presa pel divulgador i escriptor Toni Pou

TONI POU

A L'ALJUB. Rosa Dalmau, Àngel Burgas i Montse Boher dissabte passat a Figueres

ÀNGEL REYNAL

els joves i la necessitat imperiosa de no empobrir ni vulgaritzar excessivament el llenguatge per assolir aquesta fita. "La narrativa juvenil és literatura i, com a tal, es val de la llengua com a eina i canal d'expressió; per això, tot i escriure textos per a infants i joves, cal emprar un llenguatge ric i correcte."

EL CARRO DE LECTURA, UN PROJECTE EDUCATIU. A l'acte hi va assistir com a ponent Rosa Dalmau, professora de llengua i literatura de l'IES Alexandre Deulofeu, que va

oferir una mirada pedagògica sobre la qüestió de la narrativa juvenil. Dalmau va explicar un projecte de foment de la lectura que desenvolupa en el seu centre i que s'anomena "El carro de lectura". El projecte consisteix en què una hora a la setmana, els alumnes de primer a segon es dediquen a llegir un dels llibres que hi ha en el "carro de lectura", un carro amb un centenar de llibres de temàtica i gènere diversos. Segons Dalmau, la part més interessant del projecte és que els nois i noies escullen lliurement què volen llegir: "Si comencen un llibre i no els hi agrada el poden deixar de banda i llegir-ne un altre". Es tracta doncs, d'una iniciativa que pretén despertar el gust per la lectura entre els joves. Dalmau va remarcar que en el carro de lectura hi ha diversos llibres d'Àngel Burgas i que aquests són molt ben valorats pels alumnes.

UNA LECTURA DRAMATITZADA. L'acte va cloure amb la lectura dramatitzada d'alguns fragments de *L'edat del despertar* per part de l'actriu Gloria Cristina. Per sorpresa de l'auditori, el propi Àngel Burgas va participar en la lectura dramatitzada posant veu a alguns dels personatges del llibre. ■

Àngel Burgas

■ Nascut a Figueres el 1965, va estudiar la carrera de belles arts a Barcelona i la va ampliar a Berlín (Alemanya). Ha publicat relats per a adults (*Show*, 1999; *Adéu*, 2002 –premi Mercè Rodoreda i premi de la Crítica Serra d'Or–, i *La fi d'Europa*, 2006) i per a joves a La Galera (*L'anticlub*, 2002; *M.A.X.*, 2004; *El club*

de la cistella, 2007 –premi Josep M. Folch i Torres–; *Segon trimestre*, i *Una cançó per a Susanna*, 2008). Viu a Barcelona i fa classes d'educació visual i plàstica a l'ESO i al Batxillerat.

Per saber i llegir més coses d'aquest autor, consulteu la pàgina web www.angelburgas.cat. ■